

V A S A .
V A S A .

Vasa generalplan 2040

Program för deltagande och bedömning

Stadsmiljönämnden 26.4.2023

Innehåll

Inledning.....	3
1. Bakgrund till Vasa generalplan 2040.....	3
1.1. Generalplanen som en del av planeringssystemet	3
1.2. Planeringsobjekt och planeringens mål	4
1.3. Anhängiggörande.....	4
1.4. Generalplanehandlingar	4
2. Utgångsuppgifter	4
2.1. Markanvändnings- och bygglagen	4
2.2. Riksomfattande mål för områdesanvändningen	4
2.3. Landskapsplan	5
2.4. Finlands havsplan 2030.....	5
2.5. Strukturmodell 2040 för Vasaregionen	6
2.6. Generalplanläggning.....	6
2.7. Vasa stads scenarier fram till 2040	7
3. Mål	8
3.1. Huvudstad för hållbar energi	8
3.2. En energisk och attraktiv stad.....	9
3.3. 15-minutersstad	9
3.4. En havsnära stad.....	11
4. Utredningar.....	11
5. Konsekvensbedömning	12
6. Växelverkan	12
6.1. Information om planen.....	13
6.2. Intressenter	13
6.3. Deltagande i beredningen av generalplanen	15
6.3.1. Program för deltagande och bedömning	15
6.3.2. Planutkast	15
6.3.3. Planförslag.....	15
6.3.4. Godkännande av generalplanen	15
6.4. Växelverkan och förfaranden	16
6.4.1. Inledningsskede.....	16
6.4.2. Utkastskede.....	16
6.4.3. Förslagsskede	16
6.5. Myndighetssamarbete.....	16
6.6. Växelverkan med de förtroendevalda	17
7. Tidtabell.....	17
8. Kontaktuppgifter.....	17

9. Underskrift.....	17
10. Laghänvisningar	17

Pärmbild: Kimmo Makkonen

Inledning

En generalplan är en översiktlig plan över hela staden där områdets huvudsakliga användningsändamål och trafikens huvudnätverk anvisas. Det är kommunens skyldighet att se till att man har en uppdaterad generalplan som visar de allmänna riktlinjerna för utvecklingen av stadsstrukturen. På generalplanenivå fattas de mest betydelsefulla besluten med tanke på stadens strategi samt bl.a. de mest långsiktiga samhällsekonomiska och miljömässiga besluten.

Just nu finns totalt 14 generalplaner som är i kraft helt eller delvis i Vasa. Den nyaste är delgeneralplanen för Vasklot som stadsfullmäktige godkände hösten 2022. De äldsta delgeneralplanerna har godkänts redan på 1980-talet. Det huruvida en plan är föråldrad hör i och för sig inte ihop med planens ålder, och exempelvis delgeneralplanen för skärgården fungerar fortfarande väldigt bra efter nästan 40 år.

En utmaning kan i stället anses vara det stora antalet delgeneralplaner och att de omfattar relativt små planområden. Det är mera utmanande att genom delgeneralplaner undersöka och behandla exempelvis omfattande nätverksfrågor. Därmed har det uppstått behov av att utarbeta en helhetsgeneralplan för hela Vasa. Avsikten är att i generalplanen som helhet undersöka exempelvis hur boende, service och rekreationsmöjligheter fördelas mellan de olika delområdena i Vasa. Även behoven av och möjligheterna att utveckla trafiknätverken i relation till den övriga utvecklingen bör undersökas som helhet.

Avsikten är ta fram Vasa generalplan 2040 som en strategisk generalplan för hela kommunen. Generalplanen kommer att vara en översiktlig plan som fokuserar på att samordna olika funktioner och fördela dem mellan de olika delområdena i staden. Det är också möjligt att i delgeneralplanen i någon mån ta ställning till den eftersträlvade genomförandeordningen, om det behövs. Under arbetet undersöks vilka andra generalplaner som eventuellt borde lämnas i kraft och till vilka delar exempelvis på grund av att de noggrannare styr markanvändningen.

I detta program för deltagande och bedömning (PDB) redogörs bland annat för hur generalplanprocessen är avsedd att framskrida, vilka som är intressenter i processen och i vilket skede och på vilket sätt det är möjligt att delta i och påverka planläggningen. Därtill presenteras de preliminära målen för generalplanen. Programmet för deltagande och bedömning kompletteras vid behov i takt med att planprocessen framskrider. En uppdaterad version av PDB finns då tillgänglig på generalplanprojektets webbplats: www.vaasa.fi/vasageneralplan2040.

Intressenterna har en central roll under hela planprocessen. De informerar planläggarna om vad som är viktigt för invånarna och aktörerna i regionen. Både planprocessen och planlösningen är av stor betydelse för att åstadkomma en gemensam vision för Vasa stad.

1. Bakgrund till Vasa generalplan 2040

1.1. Generalplanen som en del av planeringssystemet

Planeringssystemet för markanvändningen i Finland styrs av markanvändnings- och bygglagen. En landskapsplan är en översiktlig plan över områdesanvändningen i landskapet. Den utarbetas av landskapsförbundet. Kommunen utarbetar för egen del de generalplaner som specificerar landskapsplanen och de detaljplaner som specificerar generalplanen.

I generalplanen anges huvuddragen för områdesanvändningen i kommunen. I detaljplanen anges hur ett delområde i kommunen ska användas och bebyggas. Syftet med generalplanen är att i allmänna drag styra samhällsstrukturen och markanvändningen i kommunen eller en del av den samt att samordna funktionerna. I generalplanen anges principerna för den eftersträlvade utvecklingen och anvisas nödvändiga områden till grund för den detaljerade planläggningen och annan planering samt byggande och annan markanvändning.

Utöver olika plannivåer kan statsrådet godkänna riksomfattande mål för områdesanvändningen och regionstrukturen. Dessa styr all planering.

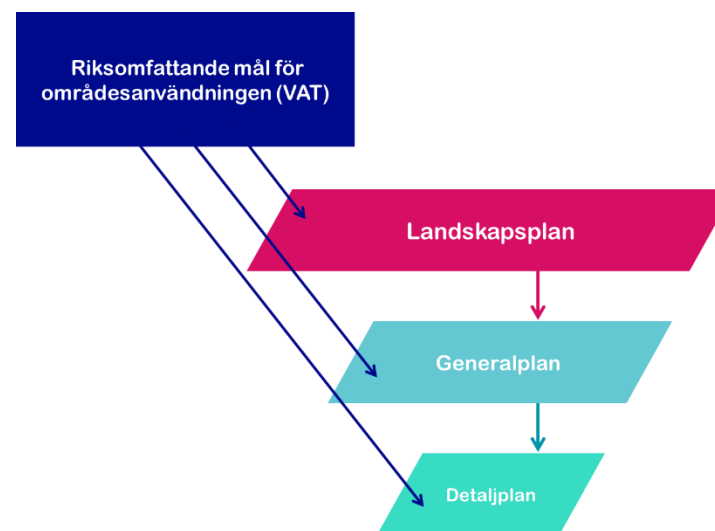


Bild 1. Generalplanen är en del av planeringssystemet i Finland.

1.2. Planeringsobjekt och planeringens mål

Vasa generalplan 2040 omfattar hela Vasa. Planeringsområdets areal är cirka 575 km², varav cirka 210 km² är vattenområden. Under arbetet undersöks emellertid om det finns behov av att lämna någon av de befintliga generalplanerna i kraft och i så fall till vilka delar.

I generalplanarbetet revideras Vasa generalplan 2030 och alla de delgeneralplaner som är i kraft i Vasa. I planarbetet utarbetas samtidigt en första generalplan för de områden som ännu saknar generalplan.

Generalplanen utarbetas som en områdesreserveringsplan med rättsverkan och som en strategisk plan. Med den strategiska generalplanen genomförs och främjas en samhällsstruktur som stämmer överens med stadens strategiska mål och principerna för hållbar utveckling.

Under planarbetet revideras och uppdateras även Vasas grönområdesstruktur, som ligger till grund för generalplanen och utgör en av dess tematiska delar.

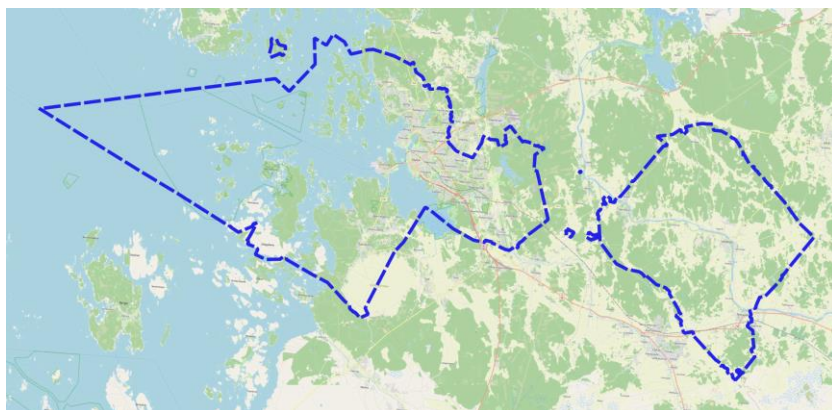


Bild 2. Planeringsområdet.

1.3. Anhängiggörande

Planläggningsbeslut om utarbetande av en generalplan för Vasa fattades 26.4.2023 (stads- miljönämnden).

1.4. Generalplanehandlingar

Generalplanen presenteras på en karta och till planen hör också planbeteckningar och - bestämmelser. Dessa handlingar är juridiskt bindande. Till generalplanen hör även en planbeskrivning där den information som behövs för att bedöma planens mål, olika alternativ och deras konsekvenser samt grunderna för valda lösningar presenteras. Planbeskrivningen är inte juridiskt bindande men har en stor betydelse för tolkningen av planens innehåll.

2. Utgångsuppgifter

2.1. Markanvändnings- och bygglagen

Om kraven på generalplanens innehåll föreskrivs i 39 § i markanvändnings- och bygglagen. Kraven ska utredas och beaktas i den omfattning som styrmålet för generalplanen och generalplanens noggrannhet förutsätter. När en generalplan utarbetas ska beaktas

- 1) att samhällsstrukturen fungerar, är ekonomisk och ekologiskt hållbar;
- 2) att den befintliga samhällsstrukturen utnyttjas;
- 3) att behov i anslutning till boendet och tillgången till service beaktas;
- 4) att trafiken, i synnerhet kollektivtrafiken och gång-, cykel- och mopedtrafiken, samt energiförsörjningen, vatten och avlopp samt avfallshanteringen kan ordnas på ett ändamålsenligt sätt och med tanke på miljön, naturtillgångarna och ekonomin hållbart sätt;
- 5) att det ges möjligheter till en trygg, sund och för olika befolkningsgrupper balanserad livsmiljö;
- 6) att det ordnas verksamhetsbetingelser för kommunens näringsliv;
- 7) att miljöolägenheterna minskas;
- 8) att den byggda miljön, landskapet och naturvärdena värnas; samt
- 9) att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.

Även de övriga paragraferna som gäller planering av markanvändningen i markanvändnings- och bygglagen bör beaktas när generalplanen utarbetas.

2.2. Riksomfattande mål för områdesanvändningen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen utgör en del markanvändnings- och bygglagens system för planering av områdesanvändningen. Via dem drar statsrådet upp riktlinjerna beträffande områdesanvändningsfrågor som är betydelsefulla för hela landet. Med målen säkerställs att omständigheter av nationellt intresse beaktas i landskapens och kommunernas planläggning samt i de statliga myndigheternas verksamhet. Avsikten med målen är även att främja verkställandet av internationella avtal och förbindelser samt att

trygga ett ändamålsenligt genomförande av riksomfattande områdesanvändningslösningar. De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen trädde i kraft 1.4.2018. Statsrådet beslutade om revidering av målen 14.12.2017.

Målen för områdesanvändningen gäller följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färd sätt
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

2.3. Landskapsplan

Österbottens landskapsplan 2040 godkändes av landskapsfullmäktige 15.6.2020 och den trädde i kraft 11.9.2020. Målet för landskapsplanen är att Österbotten år 2040 ska vara en konkurrenskraftig region med välmående befolkning och god livsmiljö. I planen konkretiseras målen i form av principer för region- och samhällsstrukturen samt för områdesanvändningen och i form av områdesreserveringar för bland annat service, trafik, kulturmiljöer, rekreation och energiförsörjning.

Med landskapsplanbeteckningarna anvisas sådan markanvändning som är av minst regional betydelse. I landskapsplanen anvisas bland annat Vasa stadsutvecklingszon. Med en utvecklingsprincipbeteckning anvisas områden och förbindelser som är betydande med tanke på landskapets utveckling. Med utvecklingsprincipbeteckningen anvisas de centrala områdena av Vasa stadsregion där stadens påverkan är betydande. Området består av Vasa stad med närliggande tätorter och stadsnära landsbygdsområden. I avgränsningen ingår även Korsholms, Laihela och Malax centrum.

Enligt planeringsbestämmelsen bör Vasa utvecklas som landskapets centrum och som en del av det nationella nätverket av stadsregioner. För området bör utvecklas en fungerande samhällsstruktur som tryggar de ekologiska funktionerna. Landskapsstrukturen och enhetliga planeringsprinciper för en högklassig stads- och landskapsbild bör ligga till grund för allt byggande. Ny bebyggelse bör placeras så att den inte förhindrar framtida utvidgning av den enhetliga samhällsstrukturen, som bör främja ekologisk hållbarhet och biologisk mångfald samt trygga tillgången och tillgängligheten till rekreationsområden. Nya bostads- och arbetsplatsområden bör placeras fördelaktigt med tanke på utveckling av kollektiv-, gång- och cykeltrafiken. Service av regional betydelse bör styras till områden i stadens centrum eller i dess närhet.

Området bör utvecklas som ett internationellt sett attraktivt område för forskning och utbildning samt innovations- och företagsverksamhet. Områdets tillgänglighet bör

säkerställas och utvecklas. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid de internationella förbindelserna via väg, järnväg, hamn och flygplats.

Planeringsrekommendationen är planering av markanvändningen och utveckling av området i samarbete över kommungränserna.

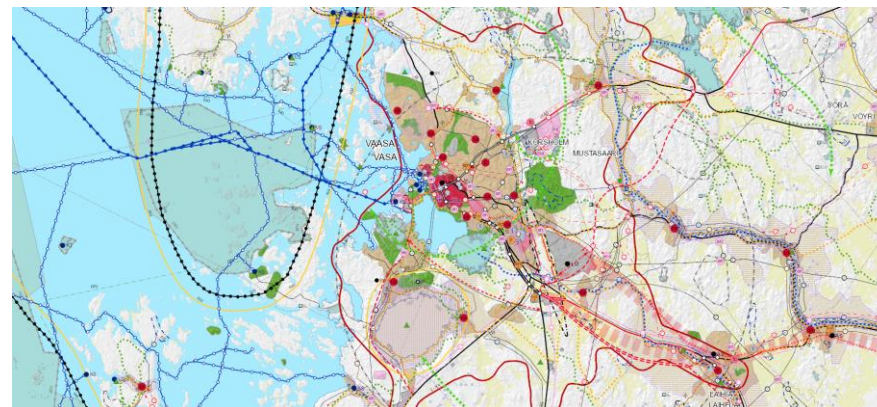


Bild 3. Utdrag ur Österbottens landskapsplan 2040.

Utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 har inletts. Programmet för deltagande och bedömning i anslutning till planen var framlagt i mars 2022 och planutkastet är framlagt 27.4–31.5.2023. Målet är en godkänd landskapsplan i slutet av 2024.

2.4. Finlands havsplan 2030

Syftet med havsplaneringen är att främja hållbar utveckling och tillväxt vad gäller ett havsområdes olika användningsområden, hållbar användning av havsområdets naturresurser och uppnåendet av en god status i den marina miljön. Vid havsplaneringen ska man granska behoven inom olika användningsområden och försöka samordna dessa behov. Användningsområden som ska granskas är i synnerhet sektorerna för energi, sjötransport, fiske och vattenbruk, turism, rekreation samt bevarande, skydd och förbättring av miljön och naturen. Vid havsplaneringen ska hänsyn tas till havsområdets särdrag och växelverkan mellan land och hav. Dessutom ska försvarets behov beaktas. (MarkByggl 67 a §) Havsplanen hör inte till systemet för planering av områdesanvändningen och den har inga rättsverkningar. (Merialuesuunnittelu.fi 2020.)

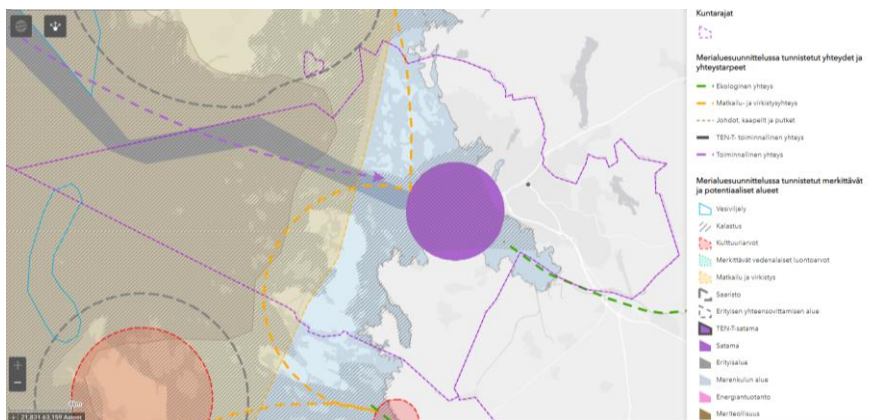


Bild 4. Utdrag ur havsplanen.

2.5. Strukturmodell 2040 för Vasa stadsregionen

Strukturmodellen för Vasa stadsregion (Laihela, Korsnäs, Korsholm, Malax, Storkyro, Vasa och Vörrå) utarbetades åren 2012–2014 på initiativ av kommunernas politiska samarbetsgrupp. Syftet med arbetet var att hitta en gemensam syn på huvudriktlinjerna för stadsregionens samhällsstruktur på lång sikt. Arbetet var starkt anknytet till den livskraft som uppkommer ur regionens energikompetens, havsnära läge och kultur. Avsikten med strukturmodellarbetet var att stärka Vasa stadsregions ställning och konkurrenskraft såväl inom det nationella nätverket av stadsregioner som på ett internationellt plan. Syftet var att göra samarbetet kring kommunernas markanvändning intensivare och att skapa en optimal regionstruktur som är oberoende av kommungränser. Strukturmodellen byggdes upp i nära samarbete mellan kommunerna och i växelverkan med olika intressentgrupper.

Arbetet resulterade i "Solmodellen 2040" med vilken det eftersträvas 30 000–50 000 nya invånare och 15 000–25 000 nya arbetsplatser. Vasaregionen profileras som en havsnära stadsregion där man satsar på rekreation, högklassigt boende och utveckling av turismen. Det är viktigt att stärka regionens identitet och särdrag för att öka regionens attraktionskraft. Solmodellens grundelement bildas av tre "tillväxtstrålar" samt av ett tillväxtcentrum, det vill säga Vasa. Målet är en tydlig tillväxt fram till år 2040: man tar sikte på en tillväxt på 30 000 invånare och förbereder sig på en tillväxt på 50 000 invånare.

I modellen framhävs Vasaregionens ledande ställning som Finlands internationella område för energikompetens.

Tillväxten framkommer i ekologiska lösningar: tätt bebyggda centrum, levande byar på landsbygden, satsningar på kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik samt att det havsnära

läget utnyttjas i boendet. När det gäller byggande är det viktigt att det är koldioxidsnålt och av hög kvalitet samt att lokal identitet och social välfärd betonas.

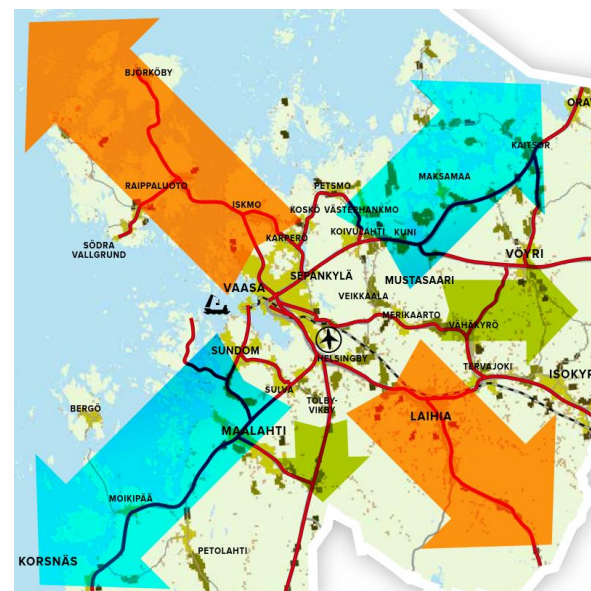


Bild 5. Strukturmodell för Vasa stadsregion 2040.

2.6. Generalplanläggning

De ikraftvarande generalplanerna, bedömningen av deras konsekvenser samt de utredningar som gjorts som grund för dem utgör en viktig utgångspunkt för utarbetandet av Vasa generalplan 2040. Just nu finns det totalt 14 generalplaner/delgeneralplaner i kraft i Vasa. De omfattar 81 % procent av stadens areal. 19 % av stadens areal saknar helt generalplan.

Vasa generalplan 2030 godkändes av stadsfullmäktige 13.12.2011. Generalplanen gäller hela dåvarande Vasa med undantag för skärgården. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde emellertid flera områden i generalplanen och därför förblev några delgeneralplaner delvis i kraft. Efter godkännandet har det inom området för generalplanen dessutom färdigställts fyra delgeneralplaner som för sin del har ersatt helhetsgeneralplanen.

Efter Vasa generalplan 2030 slogs Vasa och Lillkyro samman 1.1.2013. I Lillkyro fanns delgeneralplaner i kraft för byarna samt delgeneralplanen för vindkraft i Torkkola. Det hade inte utarbetats någon generalplan för hela kommunen i Lillkyro och utanför de områden som delgeneralplanerna gäller finns vidsträckta områden som saknar generalplan. Efter kommunsammanslagningen har även delgeneralplanen för vindkraft i Märkenkall, som

utarbetats i samarbete med Korsholm, samt delgeneralplanen för Lillkyro kyrknejd 2040 blivit färdiga.

Tabell 1. De generalplaner som är i kraft i Vasa helt eller delvis 1.1.2023.

Planens namn	Godkänd	I kraft
Delgeneralplanen för Roparnäs	18.8.1980	Delvis
Delgeneralplanen för skärgården	22.5.1987	Ja
Delgeneralplanen för Molnträsket	5.10.1990	Delvis
Delgeneralplanen för Öjberget	17.2.1997	Ja
Delgeneralplanen för Merikart	11.11.2003	Ja
Vasa generalplan 2030	13.12.2011	Delvis
Delgeneralplanen för Tervajoki	14.3.2012	Ja
Delgeneralplanen för Torkkola	13.12.2012	Ja
Liselund, Kungsgården, Risö	5.5.2014	Ja
Delgeneralplanen för Märkenkall vindkraftspark	20.2.2017	Ja
Delgeneralplanen för Lillkyro kyrknejd 2040	3.9.2018	Ja
Delgeneralplanen för Långskogen	8.10.2018	Ja
Delgeneralplanen för centrum 2040	10.6.2019	Ja
Delgeneralplanen för Vasklot 2040	10.10.2022	Ja



Bild 6. De ikraftvarande generalplanerna i Vasa 1.1.2023. De rödmärkta områdena saknar gällande generalplan.

2.7. Vasa stads scenarier fram till 2040

Som grund för Vasa stads strategi och generalplan 2040 gjordes år 2021 en framtidsgranskning där det identifierades fyra olika scenarier för Vasa. I arbetet granskades stadens viktigaste framtida utvecklingsriktningar samt strategiska val som de viktigaste utvecklingsmålen på lång sikt.

I arbetet identifierades trender som förmodligen påverkar utvecklingen i Vasa samt förändringsmotorer exempelvis kring hållbar utveckling, urbanisering och andra megatrender. Utifrån de för Vasas framtid centrala variablerna och de eventuella alternativa utfallen byggdes det upp alternativa framtidsvisioner. De visar hur världen och Vasa skulle vara enligt respektive framtidsvision år 2040.

Tabell 2. De fyra olika scenarierna för Vasa 2040.

Attraktiva Vasa	Kalla Vasa
Vasas attraktionskraft som arbetsplats ökar och blir mångsidigare. Staden blir ännu tätare och allt mer intressant.	Vasas image och attraktionskraft bleknar. Bostadsområdena i Vasa differentieras, kulturutbudet i staden försämras och stadens image blir kall.
Vasa för allt mångsidigare kompetens	Vasa för distansjobb
Vasa lyckas fortsatt ligga i framkant när det gäller tekniskt kunnande. Teknologiföretagen och de sakkunniga i Vasa når framgång, men alla hänger inte med i den snabba utvecklingen.	Arbetet dikterar inte längre var någonstans man ska bo och därmed blir det nya regler i tävlingen om attraktionskraft. Vasa måste göra ändringar i några av sina strategiska riktlinjer i takt med att boendepreferenserna ändras.

I scenarierna beaktades de samhälleliga och globala megatrenderna men även de starkt lokala katalysatorerna, utvecklingsprocesserna och fenomenen. Fokus låg på boende, arbete och arbetsplatser, service och servicenätverk, rörlighet samt rekreation och fritid. I arbetet identifierades också hur vi ska förbereda oss för de olika scenarierna, bland annat:

- Servicenätet granskas som en del av generalplanearbetet.
- Tillgång till skärgården och skärgårdens tillgänglighet
- Livskraften i centrum och centrumen på lägre nivå ska utvecklas fortlöpande.
- Segregationsutvecklingen följs upp.
- Det ska finnas en tillräcklig planreserv oavsett scenario.
- Det bör värnas om uppkomsten av arbetsplatser.
- Stark beredskap, investeringar i tillväxt och utveckling

- En genuint kompakt ”15-minutersstad” är en fördel för Vasa i och med att rörligheten kommer att ändras med klimatförändringen.
- Om flygtrafiken minskar och de övriga förbindelserna blir sämre, drabbas Vasas attraktionskraft i fråga om stadens geografiska läge.

3. Mål

De huvudsakliga målen med generalplanen är att utveckla Vasa som

- huvudstad för hållbar energi,
- en energisk och attraktiv stad,
- 15-minutersstad och som
- en havsnära stad.

Generalplanens uppgift är att genomföra och främja en samhällsstruktur som stämmer överens med stadens strategiska mål och principerna för hållbar utveckling. Vasa stads strategi 2022–2025, Nordens energihuvudstad, godkändes av stadsfullmäktige 14.2.2022. Enligt strategin är Vasas mål Finlands lyckligaste invånare, 100 000 invånare, utökning av antalet arbetsplatser samt en klimatneutral stad under 2020-talet.

Målen för generalplanen har härletts även ur stadens övriga program tillsammans med både stadens övriga separata beslut och FN:s program Agenda 2030 med mål för hållbar utveckling.

Till varje huvudmål hör en kort vision och en lista över mål om hur uppnåendet av visionen ska främjas genom generalplanen.

3.1. Huvudstad för hållbar energi

Vision:

Vasa är en internationell och internationellt framgångsrik stad. Som föregångare inom energisektorn arbetar staden aktivt för att motverka klimatförändringen och dess skadliga konsekvenser. Staden är samtidigt både global och kompakt. Lokala företag är verksamma på den globala marknaden och är med och utvecklar bland annat teknologier med låga utsläpp framgångsrikt inom många sektorer.

Vasa är ett attraktivt och framträdande kompetenskluster. I Vasa forskas det i och tas fram framgångsrika och globalt viktiga nya innovationer. GigaVaas verksamhet har etablerats och utvecklats och dessutom har Vasa blivit en föregångare i fråga om följande utvecklingssteg. Vasa hjälper aktivt både nya och redan etablerade företag med att hitta utvecklingsmöjligheter.

Vasa har redan länge varit klimatneutralt och föregångare i fråga om den gröna omställningen. I Vasa arbetar man aktivt både för att stävja klimatförändringen och för att förbättra energieffektiviteten. Växthusgasutsläppen har minskat betydligt tack vare bland annat ökad användning av förnybar energi. Staden har anpassat sig till klimatförändringen och kolsänkor är en naturlig del av staden.

Staden har lyckats minska koldioxidutsläppen från trafiken bland annat tack vare att cykel- och kollektivtrafiken har utvecklats. En sammanhängande stadsstruktur lockar till promenader och cykelturer längs stadens högklassiga gång- och cykelrutter. Kollektivtrafiken är ett seriöst alternativ till privatbilism för en stor del av Vasaborna. Den intelligenta trafiken har utvecklats och bilarna kör huvudsakligen med hållbara energiformer.

Grönområdenas och grönanläggningarnas mångsidighet har ökat och naturens förmåga att förnya sig ses efter hela tiden. I staden värnar man om viktiga ekosystem såsom kolsänkor, jordbruksmark, absorbering av dagvatten och rekreationstjänster. Landskapsstrukturen beaktas vid byggandet och biodiversiteten stöds.

Målen i generalplanen för att visionen ska kunna uppnås:

- Staden utvecklas till en internationellt attraktiv stad.
- De internationella förbindelserna till och från Vasa ska stärkas i planen.
- Företagens förutsättningar bör stödjas bland annat genom att det reserveras tillräckligt med utrymme och behövliga rutter i generalplanen.
- Planen möjliggör forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhetens utveckling.
- Förutsättningarna för GigaVaasa och kommande innovationer samt deras eventuella tillväxtbehov bör tas i beaktande.
- I generalplanen reserveras tillräckligt med utrymme för investeringar i ny teknik.
- Planen främjar stadens mål om att bli klimatneutral. I generalplanen reserveras tillräckligt med utrymme för investeringar i koldioxidsnål energiproduktion.
- Konsekvenserna av klimatförändringen beaktas i planen.
- Planen främjar den gröna omställningen.
- Staden utvecklas främst genom att den görs tätare och sammanhängande för att möjliggöra ökningen av sådana färdssätt som lockar till koldioxidsnålhet.
- I generalplanen skapas markanvändningsförutsättningar för att stävja klimatförändringen och för en bättre energieffektivitet. Ökad användning av förnybar energi och minskning av växthusgasutsläppen möjliggörs.
- Koldioxidutsläppen från trafiken bör minskas bland annat genom att cykel- och kollektivtrafiken ökas.
- Generalplanen främjar intelligent trafik.
- Viktigt ekosystemservice, såsom kolsänkor, jordbruksmark, absorbering av dagvatten och rekreationsservice, bör bevaras. I planen beaktas kolsänkor och anvisas behövliga områden för dem.

- Grönområdenas och grönanläggningarnas mångsidighet bör ökas och förlusten av den biologiska mångfalden stoppas.
- Naturens förmåga att förnya sig ska tas om hand. Naturunderlaget utgör grunden för grönområdesstrukturen och dess mål förverkligas och förstärks.
- Möjligheterna för en ersättande grönomgivning bör undersökas och utredas i planen.
- Byggnad på de högsta områdena och i dalarna undviks och biodiversiteten på dem understöds.

3.2. En energisk och attraktiv stad

Vision:

Vasa är en trivsamt och välmående stad med lyckliga invånare. Staden närmar sig befolkningstalet 100 000. Den kraftiga befolkningstillväxten är starkt förknippad med ett allt större antal arbetsplatser, och som stöd för tillväxten utvecklar staden aktivt sitt serviceutbud. Staden har en utmärkt attraktions- och kvarhållningskraft – till Vasa vill man komma och här vill man stanna.

Vasa är en barnvänlig, åldersvänlig och tillgänglig stad. Utöver mångsidiga boendemöjligheter finns här även mångsidiga fritidsmöjligheter och rekreationsplatser. I Vasa kan man bo både i en urban omgivning och i en landsbygdsmiljö men också nära havet. Trafikförbindelserna är fungerande och det är lätt att ta sig runt till fots, med cykel eller kollektivtrafik i den kompakta staden.

Staden har en stark egen identitet och det tillsammans med stadens värdefulla särdrag är något som man värnar om när staden utvecklas. Nytt byggande och nya lösningar anpassas till den värdefulla miljön. Att delar av staden har byggts under olika tidsperioder skapar en intressant och mångsidig stadsmiljö.

Vasa centrum är hela regionens centrum och det har utvecklats till en trivsamt och levande mötesplats för alla. Mängden biltrafik i centrum och i synnerhet tung trafik genom centrum har minskat samtidigt som centrum har gjorts bättre tillgängligt.

Det är lätt att trivas i en livskraftig och levande stad – här fungerar vardagen smidigt.

Målen i generalplanen för att visionen ska kunna uppnås:

- I generalplanen reserveras tillräckligt med utrymme för att bygga bostäder för 100 000 invånare. Staden bör förbereda sig för en betydligt större befolkningstillväxt än vad som prognosticerats. Befolkningen kan öka mer än uppskattat exempelvis om antalet arbetsplatser ökar kraftigt.

- Stadens livskraft, attraktions- och kvarhållningskraft stärks genom att staden utvecklas som en trivsamt plats för boende, arbete och fritid.
- Boendemiljöerna utvecklas så att de blir högklassiga och människonära.
- Med planen främjas ett mångsidigt bostadsutbud. I planen reserveras utrymme för både urbant boende i centrum och landsbygdsboende i byarna. Även möjligheterna till havsnära boende undersöks och ökas i mån av möjlighet i planen.
- Förutsättningar skapas för en mångsidig tomtproduktion som motsvarar efterfrågan.
- En tillräcklig planreserv säkerställs för att möjliggöra att de näringspolitiska målen ska kunna uppnås.
- När det gäller servicenätverk bör den kraftiga befolkningstillväxten beaktas. Det bör reserveras tillräckligt med utrymme för behövlig service i planen.
- Så mångsidiga idrotts- och fritidsmöjligheter som möjligt bör säkerställas i planen.
- Vasa utvecklas som en barnvänlig stad.
- Tillräckligt med rekreationsområden och tillgången till dem bör tryggas.
- Förutsättningarna för att öka stadsgrönkan bör förbättras.
- Det ska tryggas att de byggda kulturmiljöerna av riksintresse bevarar sin status.
- Stadens värdefulla särdrag värnas.
- Vasa centrumets betydelse som hela Vasaregionens centrum bör tryggas. Centrum bör utvecklas som ett tätbebyggt, balanserat och trivsamt område med bra trafikförbindelser. Dessutom ska centrumområdet stödja en hållbar ekologisk utveckling.
- Mängden biltrafik i centrum och i synnerhet tung trafik genom centrum bör minskas för att stärka säkerheten och möjligheten att röra sig tryggt i centrum.
- Stadens och centrumets tillgänglighet bör tryggas och förbättras, med beaktande av samtliga trafikformer.
- Fungerande trafikförbindelser utvecklas.
- Det satsas på utveckling av fotgängar-, cykel- och kollektivtrafiken för att öka stadens trivsel och livskraft, minska klimatutsläppen och göra stadens klimatavtryck mindre. Det är viktigt att cykelvägarna och promenadstråken görs till sammanhängande helheter.
- Förutsättningar för en tillgänglig boendemiljö och hinderfria lösningar skapas i generalplanen.

3.3. 15-minutersstad

Vision:

Vasa är en genuint fungerande 15-minutersstad där de flesta invånarna kan nå bland annat servicen, skolorna, idrotts- och rekreationsplatserna samt andra mötesplatser på ungefär femton minuter till fots eller med cykel. Servicen har centraliserats till centrum samt till några livskraftiga och funktionsdugliga stadsdels- och byacentrum. Stadsdelscentrumen har utvecklats till tätbebyggda och mångsidiga områden där olika funktioner och

byggnadsbestånd av olika ålder tillsammans bildar en intressant och trivsamt omgivning för invånarna. I centrumen finns en dessutom del arbetsplatser som ger stadsdelarna liv även dagtid.

Vasa har utvecklats till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar stad. Samhällsstrukturen är tät och sammanhängande. Offentliga och privata aktörer organiserar den fungerande, högklassiga och kostnadseffektiva service som invånarna och företagen behöver. Nätverket av gång- och cykelvägar är ett snabbt och lockande alternativ som erbjuder de kortaste genvägarna. Gatorna i centrumen är offentliga utrymmen där det utöver trafik också finns olika funktioner. Stadsrummen har utvecklats med människan i fokus och resultatet är en människonära stad med sociala stadsrum.

Nya bostäder och bostadsområden har byggts och byggs huvudsakligen i närheten av centrum och stadsdelscentrumen. Tyngdpunkten i Vasas utveckling ligger inom bebyggda områden och samhällsstrukturen har huvudsakligen förtätats som stöd för att upprätthålla ett effektivt servicenätverk. Genom förtätning har staden kunnat växa på ett ekonomiskt hållbart sätt och investeringarna har kunnat minimeras samtidigt som invånarnas resebehov hålls nere. I en kompakt stad kan offentliga och privata aktörer organisera en högklassig service på ett kostnadseffektivt sätt.

Stadsdelarna i Vasa är trivsamma och mångsidiga bostadsområden. Gamla delar har utvecklats aktivt med beaktande av respektive områdes identitet och särdrag. Idrotts- och rekreationsmöjligheterna finns nära, och det finns olika slags närparker och gott om stadsgrönska runtom i staden. I centrum är stadsrummet urbant och centrum är en levande och lockande plats. I stadsdelscentrumen finns även icke-kommersiella mötesplatser som förbättrar människornas möjligheter att mötas. Stadslivet blomstrar i Vasa.

Invånarnas möjligheter till rekreation och återhämtning har utvecklats likvärdigt på de närliggande idrottsplatserna och inom friluftsområdena i de olika stadsdelarna. I Vasa finns mångsidiga möjligheter till olika fritidsintressen, aktiviteter och upplevelser året runt. Det fästs hela tiden uppmärksamhet vid den sociala hållbarheten och staden arbetar aktivt för att förebygga segregation. En konstant strävan är att utveckla staden så jämnt som möjligt i de olika stadsdelarna. Olika intressegrupper har jämlika möjligheter att delta och påverka stadsutvecklingen. Delaktighet, likvärdighet, växelverkan och inläring är viktiga inom stadens verksamhet.

Målen i generalplanen för att visionen ska kunna uppnås:

- Vasa utvecklas enligt principen för 15-minutersstäder.
- Stadsdelarna utvecklas så att de blir trivsamma.
- Servicenätverken granskas som en del av generalplanearbetet.
- För servicen reserveras utrymme i synnerhet i centrum och stadsdelscentrumen, och vid planeringen ska det säkerställas att servicen är tillgänglig.

- I planen undersöks förutsättningarna för de olika stadsdelscentrumen och det reds ut med ett hurdant centrumnätverk 15-minutersstaden bäst kan uppnås. I planen reserveras planmässiga förutsättningar för utvecklingen av dessa stadsdelscentrum.
- Utrymme ska också reserveras för ett ökat antal arbetsplatser i stadsdelscentrumen.
- I stadsdelscentrumen planeras även tillräckligt med icke-kommersiella mötesplatser.
- Förutsättningarna för en kontinuerlig utveckling av centrum och stadsdelscentrumen stärks.
- För stadsdelarna skapas markanvändningsförutsättningar att utvecklas som trivsamma och mångsidiga bostadsområden. Möjligheterna att utveckla stadsdelarna främjas i synnerhet genom att skapa möjligheter till kompletteringsbyggande av bostäder och andra funktioner i syfte att öka stadsdelarnas livskraft.
- Förnyelsen av gamla områden tryggas och deras identiteter och särdrag identifieras.
- Målet är en tät samhällsstruktur, att hindra splittringen av samhällsstrukturen och att styra serviceproduktionens utveckling planenligt. Genom förtätningen skapas förutsättningar för en balanserad stads- och servicestruktur där det är lätt för både offentliga och privata aktörer att organisera den fungerande, högklassiga och kostnadseffektiva service som invånarna och företagen behöver.
- Urbana stadsrum utvecklas.
- Gång- och cykelrutterna utvecklas till snabba och attraktiva nätverk.
- Staden utvecklas så att den blir människonära.
- Särskild uppmärksamhet fästs vid stadsdelarnas sociala hållbarhet för att utvecklingen ska vara så jämn som möjligt i de olika delarna av staden. Markanvändningsförutsättningar för att förebygga segregation skapas.
- Invånarnas likvärdiga möjligheter till rekreation och återhämtning på näridrottsplatser och inom friluftsområdena på olika håll i staden säkerställs. I generalplanen bör skapas förutsättningar för mångsidiga fritidsintressen, aktiviteter och upplevelser året runt.
- Lösningarna i generalplanen borde bygga på en uppfattning om i vilken ordning, på vilket sätt och till vilka kostnader lösningarna ska förverkligas. Med tanke på bland annat den kommunala ekonomin och den framtida skattebördan är det av avgörande betydelse att få med det markpolitiska och planläggningsekonomiska tänkandet i planeringen av markanvändningen.
- Delaktighet och likvärdighet stärks.
- För olika intressegrupper tryggas likvärdiga möjligheter att delta i och påverka generalplanen. Delaktighet, växelverkan och inläring främjas.
- I planprocessen inkluderas en bedömning av konsekvenserna för jämställdhet, lika behandling och säkerhet.

3.4. En havsnära stad

Vision:

Vasa är en havsnära metropol för kultur och idrott. Havet har alltid varit en stark del av Vasas identitet och stadens långa historia som sjöfartsstad syns. Havet och sjöfarten är både funktionellt och ekonomiskt betydelsefulla för Vasa stad och förbindelserna över Kvarken är väldigt aktiva. Sjöfarten och förbindelsen över Kvarken utgör en viktig del av Vasas trafiknätverk. De gör Vasa till en viktig knutpunkt och uppfyller både passagerar- och godstrafikens behov. Sjöfarten är en viktig del av Vasas internationella förbindelser.

Närheten till havet är en naturlig del av vasabornas vardag. Tillträde till havet har tryggats för alla och skärgården är lätt tillgänglig. Samtidigt är även den kraftiga landhöjningen i Kvarken särskilt kännetecknande för regionen och stränderna i konstant förändring är en naturlig del av stadens image. Det är även möjligt att bo i en havsnära miljö i staden.

Den offentliga strandparken är en viktig del av stadens havsidentitet, och i synnerhet stadsstranden har utvecklats som ett offentligt rekreations- och friluftsstråk samt som en serie av för alla öppna parkområden. Leden runt Södra Stadsfjärden bildar en intressant och varierande rekreationsled invid havet, delvis i en värdefull, nästan obearbetad natur inom Natura-området, delvis längs den till och med helt bebyggda stadsstranden.

Målen i generalplanen för att visionen ska kunna uppnås:

- Förbindelserna över Kvarken främjas.
- Möjligheterna till havsnära boende undersöks och ökas i mån av möjlighet i planen.
- Tillträde till skärgården och skärgårdens tillgänglighet.
- Havets och sjöfartens betydelse som identitetsfaktorer för staden ska värnas om och stadens havsnära karaktär stärkas.
- Stadsstrandens kontinuitet som en för alla öppen rekreations- och friluftsled bör tryggas. Strandzonen utvecklas som en serie av offentliga parkområden som är öppna för alla.
- Förutsättningarna för leden runt Södra Stadsfjärden stärks.
- Landhöjningens inverkan och beredskap inför framtiden beaktas.
- I generalplanen utreds förutsättningarna och eventuella platser för flytande byggnad.
- Tillträde till havet ska tryggas för alla.
- I generalplanen beaktas behoven av att förbättra havsekosystemens tillstånd och främjas mångfalden av havsarter vid sidan om de kontinentala arterna.

4. Utredningar

En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver (MarkByggl 9 §). Beredningen av generalplanen grundar sig på ett omfattande och mångsidigt kunskapsunderlag. Staden har mycket kunskap om bland annat trafiken, kulturmiljön, naturförhållandena och miljöns tillstånd. Detta kunskapsunderlag kan efter att det kontrollerats och vid behov uppdaterats utnyttjas vid utarbetandet av Vasa generalplan 2040. I generalplanen utnyttjas vid behov även information som producerats av andra myndigheter och forskningsanstalter m.m.

Vid utarbetandet av Vasa generalplan 2040 utarbetas eller utreds åtminstone följande:

- Vasa stads kommersiella utredning 2040 (färdigställdes 2023)
- Vasas grönområdesstruktur 2040
- Värdefulla naturområden
- Strändernas användningsmöjligheter i Vasa (diplomarbetet Merellistä elämää Vaasassa)
- Uppdatering av kulturmiljöutredningen i Vasa (under arbetet utreds även eventuella behov av att inventera den byggda miljön och göra arkeologiska inventeringar)
- Möjligheter att producera solenergi
- Trafiksystemplan
- Utredning om hur byarna kan utvecklas
- Bostadsmarknadsutredning
- Dagvattenplan
- Bullerutredning (vid behov)

Ytterligare utredningar görs vid behov. I generalplanarbetet utnyttjas även åtminstone följande utredningar och program:

- Vaasan raideliikenteen tarve- ja toteuttamiskelpoisuusselvitys (2023) (Behovsutredning och utredning om genomförbarhet beträffande spårtrafiken till och från Vasa)
- Utredning om väg- och gatunätet i Vasa och Korsholm (2023)
- Utredning om servicenätet inom Österbottens välfärdsområde (2023)
- Österbottens trafiksystemplan 2050, Österbottens förbund (2022)
- Vasas ekosystemservice (2022)
- Program för främjande av gång och cykeltrafik i Vasa (2021)
- Kaupunginosakeskusrakenne (2020) (Stadsdelscentrumstruktur)
- Toimintamalli direktiivilajien huomioon ottamisesta maankäytön suunnittelussa (2020) (Handlingsmodell för beaktande av direktivarter vid planering av markanvändning)
- Vasas program för hållbara färd sätt (2019)
- Selvitys Vaskiluodon alueen suuronnettomuusriskeistä maankäytön suunnittelua varten (2019) (Utredning om riskerna för en storolycka i Vasklot för planeringen av markanvändningen)

- Vasa stads delaktighetsprogram 2022–2025
- Vasa stads markpolitiska program (2019)
- Vasa stads internationella program (2019)
- Friluftsledsplanen Stadsfjädersstråket (2019)
- Vasa stads bostadspolitiska program (2019)
- Vasa stads arkitekturpolitiska program (2018)
- Redogörelse för bedömningen av miljökonsekvenserna för Vasas hamnväg (2017)
- Vasa stads energi- och klimatprogram (2016)
- Servicenätverksutredningar inom den grundläggande utbildningen och småbarns-pedagogiken
- Nationellt värdefulla byggnader och miljöer

Därtill utnyttjas även ett flertal äldre utredningar till de delar som de fortfarande är aktuella och relevanta. Dessa utredningar gäller bland annat trafiken, naturen, kulturmiljön och byggnadsarvet.

Vid utarbetandet av generalplanen utnyttjas även flera nationella utredningar och planer och motsvarande, såsom:

- *EU:s förordning om återställande*
- *Klimatplanen*
- *Den nationella strategin för biologisk mångfald*
- *Planen för hantering av översvämningsrisker*
- *Kartorna över havsöversvämnningar*
- *Forskningsresultaten av projektet för samordning av grundvattenskyddet och stenmaterial-försörjningen (POSKI)*

5. Konsekvensbedömning

En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver (MarkByggl 9 §). När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

I enlighet med 1 § i markanvändnings- och byggnadsordningen beaktas även tidigare gjorda utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar. Utredningarna ska innehålla tillräckliga uppgifter för att det ska vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen har för

- 1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö;
- 2) marken och berggrunden, vattnet, luften och klimatet;

- 3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna;
- 4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomi och trafiken;
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön;
- 6) utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

Om de väsentliga konsekvenser som avses i 9 § i markanvändnings- och bygglagen sträcker sig till en annan kommun, bör man vid utredning av planens konsekvenser i behövlig omfattning vara i kontakt med kommunen i fråga. Om planens väsentliga konsekvenser sträcker sig till området för ett annat landskapsförbund, ska man på motsvarande sätt kontakta förbundet i fråga.

Bedömningen av konsekvenserna syftar till att ge planerna, intressenterna och beslutsfattarna mångsidig, objektiv och även kritisk information om konsekvenserna av genomförandet av planen, deras betydelse samt om möjligheterna att lindra skadliga konsekvenser.

Generalplanens konsekvenser bedöms i planens utkastskede och förslagsskede. Konsekvensbedömningen är ett viktigt verktyg under utarbetandet av planen. Den hjälper med att ta reda på hur planlösningarna borde ändras under arbetet för att Vasa generalplan 2040 på det bästa möjliga sättet ska uppfylla de uppställda målen. Väsentligt är att konsekvensbedömningen utförs på den nivå och med den noggrannhet som generalplanen som en översiktlig plan förutsätter.

Planlösningens konsekvenser bedöms som helhet i relation till de innehållskrav för en generalplan som fastställs i markanvändnings- och bygglagen. Därtill bedöms konsekvenserna i relation till planer på högre nivåer (bland annat landskapsplanen) samt i relation till stadens egna mål och program.

Utöver de ovan nämnda konsekvenserna är avsikten att i generalplanen också bedöma åtminstone planens eventuella konsekvenser för barn.

6. Växelverkan

Vasa generalplan 2040 utarbetas enligt markanvändnings- och bygglagen (MarkByggl) och enligt god planeringssed samt i samarbete med intressenterna. Alla intresserade bör ha möjlighet att medverka i planprocessen. Målet är en genuin dialog där olika synpunkter tas upp för diskussion. Förutom att en lyckad växelverkan ger planläggarna värdefull information om planområdet ger den också de olika parterna möjlighet att påverka generalplanens innehåll. För att nå upp till detta mål utnyttjar staden olika sätt och metoder för växelverkan.

Målet för växelverkan är att

- erbjuda myndigheter, sakkunniga, företag, organisationer, föreningar och invånare möjlighet att delta i och påverka utarbetandet av Vasa generalplan 2040

- samla in och lyfta fram intressenternas synpunkter på Vasas utveckling och generalplanens innehåll
- få myndigheter och beslutsfattare att förbinda sig till generalplanen och genomförandet av den
- utveckla samarbetet mellan staden och intressenterna men också samarbetet intressenterna emellan.

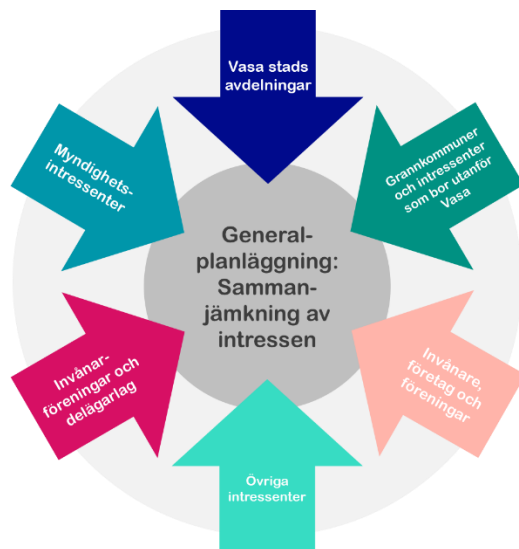


Bild 7. Med hjälp av olika metoder för växelverkan samlas idéer, bakgrundsinformation och erfarenheter in av de olika grupperna som är delaktiga i generalplanen. De olika intressena sammanjämkas i planarbetet.

6.1. Information om planen

När beredningen av generalplanen börjar och när planen läggs fram meddelas på följande sätt:

- Kungörelser i tidningarna Ilkka-Pohjalainen, Vasabladet och Pohjankyrö
- På stadens officiella anslagstavla på Medborgarinfo i Ekgården (Teräsgränd 1) och vid samserviceenheten i Lillkyro (Lillkyrovägen 11)
- På anslagstavlan i Tekniska verket (Kyrkoesplanaden 26 A, 2:a vån.)
- På planens webbplats www.vaasa.fi/vasageneralplan2040
- Myndigheterna och övriga intressenter meddelas om de olika planeringsskedena huvudsakligen per e-post.

Vasa generalplan 2040 lyfts även fram i stadens sociala medier.

Växelverkan ordnas så att så många människor som möjligt har möjlighet att delta med hjälp av ett flertal olika växelverkansmetoder. För växelverkan kan exempelvis olika slags enkäter, workshoppar, informationsmöten, fysiska evenemang eller videor utnyttjas.

En stor del av Vasas befolkning har ett annat modersmål än finska eller svenska. Därför kommer vi så långt det går att också informera om planen på engelska, och en engelskspråkig webbplats för generalplanen upprätthålls även.

6.2. Intressenter

Enligt § 62 i MarkByggl är intressenter markägarna på området och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanlutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen. Alla som vill vara med och utveckla Vasa eller påverka generalplanens innehåll ges möjlighet att delta i planprocessen.

Myndighetsintressenter:

- EPV Regionalnät Ab
- EPV Energi
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten
- Finavia Abp
- Fingrid Oyj
- Naturresursinstitutet (Luke)
- Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- Forststyrelsen
- Skogscentralen
- Museiverket
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten
- Österbottens välfärdsområde
- Österbottens förbund
- Österbottens museum
- Österbottens räddningsverk
- Polisnärheten i Österbotten
- Försvarsmakten, 2:a logistikregementet
- Gränsbevakningsväsendet
- Suomen Erillisverket
- Finlands Viltcentral/Jaktvårdsföreningarna i Kust-Österbotten och Österbotten
- Traficom
- Säkerhets- och kemikalieverket Tukes
- Tullen
- Vasa hamn/Kvarken Ports
- Vasa Elektriska Ab/Fjärrvärmenheten
- Vasa Elektriska Ab/Elnätsenheten

- VR-Group Ab
- Trafikledsverket
- Grannkommunerna:
 - Storkyro kommun
 - Laihela kommun
 - Malax kommun
 - Korsholms kommun
 - Vörå kommun
- Vasa stad:
 - Valfärdssektionen
 - Nämnden för fostran och undervisning
 - Stadsmiljönämnden (Fastighetssektorn, Kommuntekniken)
 - Koncernförvaltningen
 - Utbildningsnämnden
 - Kultur- och idrottsnämnden
 - Byggnads- och miljönämnden (Byggnadstillsynen, Miljösektorn)
 - Direktionen för de tekniska affärsverken (Vasa Vatten, Vasa Hussektor)
 - Vasa ungdomsfullmäktige
 - Vasaregionens avfallsnämnd
 - Rådet för personer med funktionsnedsättning i Vasa
 - Vasa äldreåd
 - Lillkyro områdesnämnd

Övriga intressenter:

- Aktion Österbotten rf
- Geologiska forskningscentralen, GTK
- Försörjningsberedskapscentralen
- Kvarkenrådet rf
- Merinova
- Metsänhoitoyhdistys Etelä-Pohjanmaa
- Skogsvårdsföreningen Österbotten
- MTK Södra Österbotten
- NLC Ferry Ab/Wasaline
- NLC Vasa
- Ostrobotnia Australis
- Oy Vaasa Parks Ab
- Österbottens handelskammare
- Österbottens föreningar rf
- Kust-Österbottens Företagare
- Skärgårdsdelegationen
- Vasa miljöförening rf
- Vasa Företagare rf
- Vasaregionens Utveckling Ab VASEK
- Vaskiluodon Voima Oy

- Visit Vasa
- YHYRES-kehittämisyhdistys ry
- Österbottens svenska producentförbund rf, ÖSP
- Österbottens fiskarförbund rf
- Invånarföreningar och skifteslag:
 - Aaltoparkens bostadsförening
 - Gerby skifteslag
 - Gerby vattendelägarlag
 - Gerby – Västervik hembygdsförening rf
 - Haapaniemen pienkiinteistöyhdistys
 - Haarajoen jakokunnat/kyläyhdistys
 - Hietalahden pienkiinteistöyhdistys ry
 - Hiiripellon kyläyhdistys ry
 - Huutoniemen omakotiyhdistys ry
 - Höstves byagårdsförening rf
 - Storviken-Föreningen rf
 - Jukolan Rakentajat - Jukolas Byggare ry
 - Järvenkylän kyläyhdistys
 - Invånarföreningen i centrala Vasa
 - Korkeamäen asukasyhdistys
 - Kronvik Byaförening rf
 - Merikaarto – Seura
 - Ojaniemen kyläyhdistys ry
 - Brändö invånarförening rf
 - Pappilanmäen omakotiyhdistys
 - Perkiön jakokunta
 - Perkiön kylätoimikunta
 - Pienkiinteistöyhdistys Teeri-Kiila ry
 - Pohjois-Ristinummen pienkiinteistöyhdistys:
 - Områdeskommittén de norra stadsdelarna eller Gerby områdeskommitté
 - Bobäck byaförening rf
 - Runsor byagårdsförening rf
 - Saarenpään kyläyhdistys ry
 - Selkämäen kyläyhdistys ry
 - Sundom Bygdeförening rf
 - Sundom delägarlag för samfällda områden
 - Sundoms områdeskommitté
 - Suvilahtiseura, Sunnanvik-Föreningen ry
 - Tervajoen kyläyhdistys
 - Variskas områdeskommitté
 - Vaasan Bölen Asukasyhdistys ry
 - Vaasan Melaniemi-yhdistys ry
 - Vasa norra stadsdelsförening (Hemstrand)
 - Wanhan sataman asukasyhdistys
 - Vanhan Vaasan yhdistys ry

- Vikingan kyläyhdistys ry
- Vähänkyrön kirkonkylän Kyläyhdistys ry
- Västervik bys samfällighet

Förteckningen kompletteras under planarbetets gång.

6.3. Deltagande i beredningen av generalplanen

Det är möjligt att delta i beredningen av planen i olika skeden av arbetet. Du kan framföra din åsikt om programmet för deltagande och bedömning i anslutning till generalplanen i inledningsskedet samt om planutkastet i beredningsskedet. Om planförslaget kan anmärkningar framföras och beslutet om godkännande av planen kan överklagas. Därtill ordnas det ett flertal möjligheter till växelverkan, bland annat enkäter samt informationsmöten och workshoppar (för närmare information se 6.4).

Åsikter och anmärkningar ska tillställas Vasa stads planläggning, PB 2, 65101 Vasa, besöksadress Kyrkoeshplanaden 26 A, II vån., eller e-postadressen vasageneralplan2040@vasa.fi.

De inkomna utlåtandena, åsikterna och anmärkningarna sammanställs och bemöts. Bemötandena godkänns i samband med nästa planeringsskede. Sammanställningen bifogas till generalplanen.

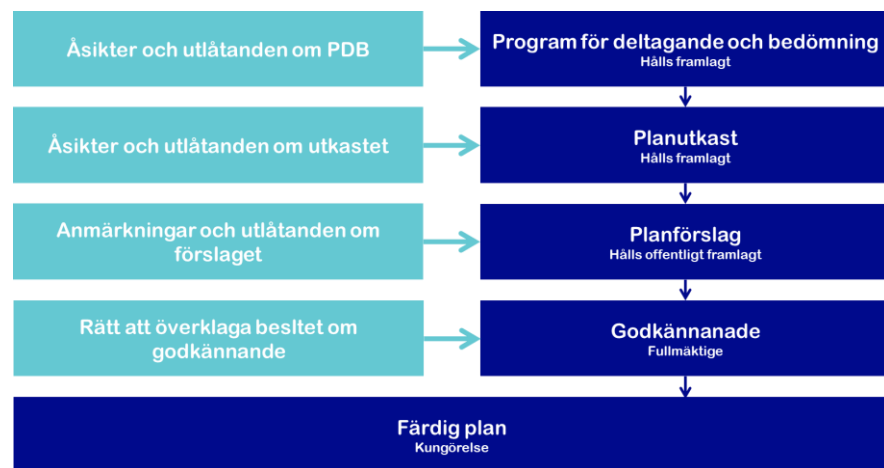


Bild 8. Planläggningsprocessen samt möjligheterna att delta i planläggningen i de olika skedena.

6.3.1. Program för deltagande och bedömning

Programmet för deltagande och bedömning i anslutning till generalplanen läggs fram i inledningsskedet. Deltagande med en muntlig eller skriftlig åsikt är möjligt under den tid programmet för deltagande och bedömning är framlagt. Intressenterna hörs om utgångspunkterna och utredningarna, planarbetets tidtabell, de preliminära målen, fastställandet av intressenter samt ordnandet av växelverkan. Åsikterna tillställs Vasa stads planläggning.

Programmet för deltagande och bedömning revideras och kompletteras vid behov, varvid det finns en uppdaterad version av programmet på planprojektets webbplats: www.vaasa.fi/vasageneralplan2040.

(MarkByggl § 63, MarkByggF § 30)

6.3.2. Planutkast

Under hörandet i beredningsskedet är det möjligt att delta med antingen en muntlig eller skriftlig åsikt under den tid planutkastet är framlagt. Intressenterna hörs om planens mål, utredningsarbetet och planutkastet. Åsikterna tillställs Vasa stads planläggning.

(MarkByggl § 62, MarkByggF § 30)

6.3.3. Planförslag

Planförslaget framläggs offentligt. Det är möjligt att delta med en skriftlig anmärkning under den tid planförslaget är framlagt. Intressenterna hörs om planförslaget och planbeskrivningen. Anmärkningarna tillställs Vasa stads planläggning.

(MarkByggl § 65, MarkByggF § 19)

6.3.4. Godkännande av generalplanen

Efter behandlingen av myndighetsutlåtandena och eventuella anmärkningar går planförslaget vidare för godkännande. Stadsfullmäktige godkänner generalplanen på förslag av stadsstyrelsen. Över stadsfullmäktiges beslut om godkännande av planen kan besvär inlämnas till Vasa förvaltningsdomstol.

(MarkByggl § 37, MarkByggF § 188).

6.4. Växelverkan och förfaranden

Utöver den lagstadgade växelverkan, det vill säga myndigheternas samråd och hörandet, ordnas det även informationsmöten, workshoppar och enkäter om planen samt fria diskussioner med beredarna av planen. Information finns också på planens webbplats www.vaasa.fi/vasageneralplan2040. Det vilka förfaranden och metoder för växelverkan som ska tillämpas planeras närmare i takt med att generalplanearbetet framskrider.

6.4.1. Inledningsskede

I inledningsskedet planeras planprocessen, mål för generalplanen ställs upp och utgångsinformation samlas in. Under den tid programmet för deltagande och bedömning är framlagt önskas respons i synnerhet om målen i planen samt om det planerade växelverkansförfarandet och konsekvensbedömningarna.

Insamlingen av utgångsinformation är en viktig del av generalplanearbetets inledningsskede. För att få in så bred information som möjligt om sådant som kan påverka planen och planlösningarna används olika kompletterande metoder. Det ordnas informationsmöten om generalplanen, i samband med vilka det även ordnas workshoppar och diskussioner. Mötena ordnas i olika stadsdelar för att det ska vara möjligt att på det bästa möjliga sättet också behandla lokala frågor inom respektive område under diskussionerna. Under mötena behandlas planen emellertid huvudsakligen ur hela Vasas perspektiv, så alla intresserade är välkomna till mötena oavsett var de bor.

Det ordnas även ett separat informationsmöte med workshop för dem som bor utanför Vasa. Vasa är hela regionens stad och många invånare i grannkommuner använder sig av exempelvis servicen i Vasa (centrum) på ett eller annat sätt. Det är många som bor utanför staden men arbetar i Vasa, medan andra har en andrabostad eller en sommarstuga i Vasa. Det önskas att även alla dessa intressenter ska framföra sina tankar och åsikter under generalplanearbetet så att vi också kan beakta dessa synpunkter i generalplanen.

Medan programmet för deltagande och bedömning är framlagt samlas det även in information som grund för generalplanen med hjälp av nätenkäter.

6.4.2. Utkastskede

I utkastskedet bereds det ett utkast eller alternativa utkast till generalplan utifrån utgångsmaterialet, de utarbetade utredningarna och planeringsmålen. Vid utarbetandet av utkastet behandlas och beaktas de utlåtanden och åsikter som inlämnats i inledningsskedet, inklusive bland annat den information som erhållits via nätenkäter. Även möjligheterna att ordna ett medborgarråd utreds. Med hjälp av rådet kan man diskutera och få medborgarnas åsikter i utarbetandet av planutkastet.

Avsikten är att det medan utkastet till generalplan är framlagt ska ordnas informationsmöten och workshoppar. Det kommer att vara möjligt att också kommentera planutkastet elektroniskt.

Vilka förfaranden och metoder som ska tillämpas för växelverkan i utkastskedet planeras närmare utifrån erfarenheterna i inledningsskedet i takt med att planarbetet framskrider.

6.4.3. Förslagsskede

Efter att planutkastet har varit framlagt, inleds arbetet med planförslaget. Planförslaget utarbetas utifrån responsen på utkastet och preciserade uppgifter.

Det ordnas informationsmöten om förslaget till generalplan medan förslaget är framlagt. Vilka förfaranden och metoder som ska tillämpas för växelverkan i förslagsskedet planeras närmare utifrån erfarenheterna i inlednings- och utkastskedena i takt med att planarbetet framskrider.

6.5. Myndighetssamarbete

Målet för myndighetssamarbetet är att det i ett tillräckligt tidigt skede i planprocessen utreds eventuella riksomfattande, landskapsmässiga och andra viktiga mål, vilka frågor som är viktiga med tanke på statens genomförandeskyldighet samt myndigheternas uppfattningar om behovet av undersökningar och utredningar.

Enligt 66 § i markanvändnings- och bygglagen ska det ordnas ett samråd mellan myndigheterna för att klarlägga de riksomfattande mål, målen på landskapsnivå och övriga centrala mål som ansluter sig till utarbetandet av planen när det utarbetas en plan som gäller ärenden som har verkningar som är riksomfattande eller betydande på landskapsnivå eller som är viktig med avseende på de statliga myndigheternas genomförandeskyldighet. Till samrådet ska de myndigheter kallas vars verksamhetsområde saken kan beröra.

Enligt 18 § i markanvändnings- och byggförordningen anordnas samrådet mellan myndigheterna under beredningen av en plan innan kommunen ger intressenterna tillfälle att framföra sina åsikter samt vid behov efter det att planförslaget har varit offentligt framlagt och åsikterna och utlåtandena om det har erhållits.

Det första myndighetssamrådet om Vasa generalplan 2040 ordnades 27.3.2023 innan programmet för deltagande och bedömning har varit framlagt. Ett andra samråd mellan myndigheter ordnas vid behov efter att planförslaget har varit framlagt och utlåtandena och anmärkningarna om det har erhållits.

Utöver att det ordnas myndighetssamråd görs planläggningsarbetet även i samarbete med en större skara myndigheter. Planen utarbetas i nära samarbete med bland annat representanter för och sakkunniga inom stadens olika resultatområden.

I planens samtliga tre kungörelseskedan begärs utlåtanden av myndigheter och samarbetsparter, såvida de själva inte uttrycker att det inte finns något behov av att delta i utarbetandet av planen i ett senare skede.

6.6. Växelvekan med de förtroendevalda

Vasa stads förtroendevalda har en viktig roll för hur generalplanarbetet framskrider. Stads- miljönämnden godkänner och lägger fram programmet för deltagande och bedömning, utkastet och förslaget till generalplan. Stadsfullmäktige godkänner generalplanen på förslag av stadsstyrelsen.

Avsikten är att det medan generalplanen utarbetas ska ordnas ett eller flera fullmäktigeseminarier/aftonskolor om de viktigaste temana i planen. Medan programmet för deltagande och bedömning är framlagt ordnas det åtminstone ett seminarium om målen för generalplanen.

7. Tidtabell

Generalplanarbetet inleds våren 2023. Utgångspunkterna för planeringen utreds och behövliga utredningar görs under 2023–2024. Målet är att planutkastet kan läggas fram 2025. Planförslaget läggs fram offentligt när planutkastet och responsen på det har bearbetats till en färdig plan, enligt målet under 2026.

8. Kontaktuppgifter

För beredningen av generalplanen svarar

generalplanläggare Annika Birell, tfn
tn 040-846 5173,
e-post annika.birell(at)vasa.fi

generalplanläggare Lauri Ovaska, från och med 1.6.2023
tn 040 170 3640,
e-post lauri.ovaska(at)vasa.fi

Eventuella möten ska avtalas med beredaren på förhand.

Planläggningskansli, tfn 040 188 4187, vasageneralplan2040@vasa.fi
Kyrkoesplanaden 26 A, 2 vån., 65100 Vasa

Det är möjligt att följa med hur planprocessen framskrider på Planläggnings webbplats:
www.vaasa.fi/vasageneralplan2040.

9. Underskrift



Planläggningsdirektör Päivi Korkealaakso

10. Laghänvisningar

Markanvändnings- och bygglagen: 37 §, 62–67 § och 188 §

Markanvändnings- och byggförordningen: 19 § och 30–32 §